

Standaardisatieraad Nationaal Archief, 27 juni 2024

Prins Willem-Alexanderhof 20
2595 BE Den Haag
T +31-70-331 5400
www.nationaalarchief.nl

Datum
5 juni 2024

Bijlage
4

memo

Accordering eerste modules
Handreiking Sociale media archivering.

Gevraagd besluit

De Standaardisatieraad wordt verzocht om de volgende onderdelen van de Handreiking Sociale Media Archivering te accorderen:

- Startpagina
- Module Afbakening overheidsinformatie op sociale media
- Module Juridisch kader voor archivering van overheidsinformatie op sociale media
- Module Aanbevelingen bij gebruik van sociale media

Na accordering zal het Nationaal Archief van de modules een webpublicatie maken. Het is mogelijk dat bij die slag nog redactionele aanpassingen zullen plaatsvinden. Na de afronding van deze eerste drie modules volgt de ontwikkeling van de overige drie modules: waardering en selectie; techniek; praktijkvoorbeelden.

1. Algemene toelichting

Overheden gebruiken al geruime tijd sociale media. Platformen zoals Twitter (X) en Instagram worden voor een breed scala aan doeleinden ingezet. Archivering is echter een uitdaging. Gebruikers hebben geen volledige controle over de door het platform opgeslagen informatie. Hierdoor is het archiveren van informatie op de platformen in veel gevallen een zeer beperkte of geheel niet ingebouwde functionaliteit. Dit vormt een risico wat kan leiden tot grootschalig verlies van (overheids)informatie.

Er is al e.e.a. ontwikkeld op het gebied van sociale media archivering voor overheidsinformatie. Zo heeft het Rijksprogramma voor Duurzaam Digitale Informatiehuishouding (Rddi) in samenwerking met het Nationaal Archief o.a. het kennisproduct 'Bouwblokken voor duurzame toegankelijkheid van overheidsinformatie op sociale media' opgeleverd.

De Handreiking Sociale Media Archivering bouwt verder op de reeds opgedane kennis omtrent het onderwerp om tot een landelijke handreiking te komen. Op deze manier kan deze geborgd, uitgebreid en gedeeld worden met het bredere netwerk van informatie- en communicatieprofessionals. Begin 2024 is gestart met de ontwikkeling van dit kennisproduct.

2. Inhoudelijke toelichting

Sociale media archivering is een herkenbaar voorbeeld van het zoeken naar de juiste balans tussen verschillende perspectieven. Juist daarom zijn bij de ontwikkeling van de verschillende modules duidelijke standpunten ingenomen en dito keuzes gemaakt. Die zijn in lijn met deze van het Rddi-project én worden door alle leden van de redactiegroep onderschreven.

Zo stelt de module 'Afbakening van overheidsinformatie op sociale media' dat reacties op berichten ook beschouwd worden als te archiveren overheidsinformatie. De module 'Juridisch kader voor archivering overheidsinformatie op sociale media' poneert dan weer dat het 'recht op vergetelheid' niet van toepassing is bij de archivering van overheidsinformatie op sociale media. En dat zo nodig inbreuk gemaakt moet worden op de contractuele voorwaarden van de aanbieders van sociale media platformen als deze voorwaarden de archivering van overheidsinformatie in de weg staan. Wegens de juridische aard is deze module ook voorgelegd aan en getoetst door een jurist van het Nationaal Archief met kennis van deze wet- en regelgeving.

Tot slot signaleren dat de module 'Aanbevelingen bij gebruik van sociale media' niet was vermeld op het aanmeldformulier dat op 10 november 2023 met de SR is gedeeld en besproken. Tijdens de ontwikkeling van de handreiking werd evenwel in overleg met en akkoord van de voltallige redactiegroep beslist dat een dergelijke module met aanbevelingen van grote meerwaarde zou zijn. De module biedt ook communicatieprofessionals concrete tips bij het gebruik van sociale media, zodat de archivering in lijn kan zijn met wet- en regelgeving.

3. Proces van totstandkoming

Deze modules zijn opgesteld door het NA, in nauwe samenwerking met het veld. Conceptversies zijn tijdens drie vergaderingen besproken met en getoetst door een redactiegroep.

In de redactiegroep nemen experts van de volgende organisaties zitting:

- Gemeente Nijmegen
- Gemeente Rotterdam
- Stadsarchief Amsterdam

- Universiteit Leiden

Nationaal Archief

Onze referentie

-

Datum

5 juni 2024

- Ministerie van Financiën
- Nationaal Archief